

ISB-15/2011.
(ISB-44/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Ifjúsági, szociális, családügyi és lakhatási bizottságának**
2011. október 10-én, hétfőn, 10 óra 06 perckor
a Képviselői Irodaház I. emelet II. számú tanácstermében megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	<i>3</i>
<i>Az ülés résztvevői</i>	<i>4</i>
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	<i>5</i>
<i>Az uzorával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4128. szám) (A bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)</i>	<i>5</i>
<i>Egyebek</i>	<i>10</i>

Napirendi javaslat

1. Az uzsorával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat
(T/4128. szám)

(A bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Sneider Tamás** (Jobbik), a bizottság elnöke

Talabér Márta (Fidesz), a bizottság alelnöke
Bábiné Szottfried Gabriella (Fidesz)
Csizi Péter (Fidesz)
Hirt Ferenc (Fidesz)
Kapus Krisztián (Fidesz)
Lakatosné Sira Magdolna (Fidesz)
Székyné dr. Sztrémi Melinda (Fidesz)
Tamás Barnabás (Fidesz)
Dr. Lanczendorfer Erzsébet (KDNP)
Dr. Stágel Bence (KDNP)
Boldvai László (MSZP)
Dr. Varga László (MSZP)
Baráth Zsolt (Jobbik)
Vágó Sebestyén (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Ágh Péter (Fidesz) Talabér Mártának (Fidesz)
Prof. Iván László (Fidesz) Lakatosné Sira Magdolnának (Fidesz)
Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz) Bábiné Szottfried Gabriellának (Fidesz)
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz) Dr. Stágel Bencének (KDNP)
Dr. Vas Imre (Fidesz) Kapus Krisztiánnak (Fidesz)
Bús Balázs (KDNP) Dr. Lanczendorfer Erzsébetnek (KDNP)
Szűcs Erika (MSZP) Dr. Varga Lászlónak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 06 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

SNEIDER TAMÁS (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Elkezdzenék a bizottsági ülést, kérem, foglaljanak helyet.

Megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes. A helyettesítéseket majd a szavazás előtt olvasnám fel.

Kérdezem, hogy a kiküldött napirendi javaslatához van-e valakinek hozzáfűznivalója, véleménye. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, aki elfogadja a napirendi javaslatot, az kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* A bizottság egyhangúlag elfogadta a napirendi javaslatot.

Az uzsorával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4128. szám) (A bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

Soron következik az uzsorával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/4128. számú törvényjavaslatához benyújtott kapcsolódó módosító javaslatok tárgyalása.

Az előterjesztő képviselőjében köszöntöm Gáva Krisztián helyettes államtitkár urat, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium részéről.

Az ajánlástervezet 1. pontjában Baráth Zsolt és képviselőtársai indítványáról kérdezem a kormány álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Jó reggelt kívánok, üdvözlöm a bizottság tagjait. Ez a kapcsolódó módosító részben, módosítóban megjelenő szigorítás büntetési tétel szigorítást tartalmaz, arra vonatkozóan most ugyanazokat nem kívánom elismételni, amit az előző ülésen már elmondtam; illetőleg egy, a módosító javaslatnak egy későbbi részében szereplő, a teljes hiteldíj mutató maximálására vonatkozó rendelkezésnek megfelelően vezeti át a szöveget, majd arra vonatkozóan ott nyilatkoznék. Ezzel kapcsolatban ehhez az ajánlási ponthoz az előző ülésen elmondottakhoz képest ugyanazt tudom mondani, tehát ezt nem támogatja az előterjesztő.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat.
Baráth Zsolt képviselő úré a szó!

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Kérdezném, hogy miért nem hajlamos a kormány a szigorítások támogatására ebben az uzsora-bűncselekmények elleni törvénymódosító javaslatokban.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Szeretném leszögezni...

ELNÖK: Államtitkár úr, bocsánat. Elnézést, először feltesszük a kérdéseket és utána adnám meg a szót államtitkár úrnak. Kérdezem, hogy van-e még valakinek kérdése. *(Nincs jelzés.)*

Akkor még én tennék fel egy kérdést. Ugyebár ez a módosító javaslat, illetve az ehhez gyakorlatilag kapcsoló 4-es pontban szereplő módosító javaslat a büntető törvénykönyv szigorításán túl a Ptk. módosítását tartalmazza, ami nagyon egyszerűen azt jelenti, hogy 30 százalékos THM felett már gyakorlatilag uzsorakölcsönnek minősíti a kölcsönöket. Mi ezt építettük be ebbe a javaslatba, és ezt tettük annak érdekében, mert Orbán Viktor maga jelentette ki a beszédében, hogy 30 százalékos úgynevezett THM fölött egész egyszerűen ne

lehesen hitelt nyújtani. És itt most szó szerint idéztem Orbán Viktor úrnak a két héttel ezelőtti, pontosabban már három héttel ezelőtti mondatait, úgyhogy csak azért csodálkozom, hogyha ezt mondjuk a második részét sem támogatja a kormányzat, bár maga Orbán Viktor jelentette ki. Ha az első részével nem értenek egyet, azt még elfogadom adott esetben, csak erre kérnék én indoklást, hogy akkor most Orbán Viktor véleménye számít-e a kormányban, vagy nem számít. Köszönöm.

Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)*

Amennyiben nem, akkor államtitkár úrnak adom meg a szót.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Az első kérdésre válaszolva, azt tisztázni szeretném, hogy ez önmagában, az előterjesztés egy szigorítást tartalmaz, hiszen amíg korábban büntetlen cselekmény volt, hogyha valaki egyetlenegyszer nyújtott uzsorahitelt úgy, hogy azzal súlyos helyzetbe, súlyos nélkülözésnek tette ki az uzsorára rászoruló személyt, az eddig nem volt bűncselekmény, innentől kezdve bűncselekmény lesz és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A korábbi üzletszerűen elkövetett bűncselekmény, ami alapeset volt és csak három évig terjedő szabadságvesztéssel volt büntetendő, az most egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, tehát ez egy jelentős szigorítás a hatályos büntető törvénykönyvhöz képest. A további szigorítást pedig aránytalannak tartjuk, tehát az egy évtől öt évig, akkor például mondjuk egy maradandó károsodást okozó testi sértéssel kerülne egy szintre ez a bűncselekmény, ami nem gondolom, hogy idetartozna, nem is beszélve a minősített eseteiről sem.

Hogy a második kérdésre is válaszoljak, a THM. Így van, ahogy az elmúlt ülésen is említettem. Erre vonatkozóan, ha nem csálnak az ismereteim, kormányzati előterjesztés készül, ugyanakkor nem biztos, hogy ezt a Btk.-ban kellene megjeleníteni. Olyan fogalmakat használ a módosító javaslat: a teljes hiteldíj, vagy hitelkeret, tehát olyan szavak jelennek meg, amelyek a Btk.-ban önmagában nem szerepelnek, mint fogalom, nem értelmezhetőek. Talán tanácsosabb lenne ezt a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvényben megjeleníteni. Persze az is egy döntés kérdése, hogy teljes egészében ki kívánjuk-e zárni akár a magán viszonyokban is akár egy 30 százalékos föléti kamatnak a kikötését, vagy csak az itteni pénzügyi intézeteknél felmerülő hitelezéseknél. Erre azt tudom mondani, hogy jelenlegi formájában ezt az előterjesztést mi nem tudjuk támogatni, ugyanakkor egyetértünk magával a szándékával - ez egy másik előterjesztésben fog megjelenni a kormány részéről.

Tehát nem önmagában az előterjesztéssel, az ötlettel, a tartalmával van a probléma, hanem annak a megjelenítésével is. Nyilván itt nemcsak az igazságügyi tárcának, hanem a gazdasági tárcának a szakmai felvetései is számba jönnek, úgyhogy ez egy olyan előterjesztés lesz, ami mindezeket a szempontokat értékelni és mérlegelni tudja, ehhez képest kerül majd benyújtásra egy ilyen előterjesztés. Én értem nyilván az önök szándékát, hogy ezt írásban is módosító javaslat formájában is meg kívánták jeleníteni, a kormány nem felejtette el az ezzel kapcsolatos kötelezettségvállalását, ez meg fog történni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor szavazás következik, és a szavazás előtt a helyettesítéseket felolvasom.

Ágh Péter képviselő urat Talabér Márta képviselő asszony helyettesíti, Iván László professzor urat Lakatosné Sira Magdolna képviselő asszony helyettesíti, Rónaszékiné Keresztes Monikát Bábiné Szotzfried Gabriella képviselő asszony helyettesíti, Tapolczai Gergely urat Stágel Bence képviselő urat helyettesíti, dr. Vas Imre képviselő urat Kapus Krisztián képviselő urat helyettesíti, Bús Balázs képviselő urat Lanczendorfer Erzsébet

képviselő asszony helyettesíti és Szücs Erika képviselő asszonyt Varga László képviselő úr helyettesíti.

És akkor szavazás következik az 1-es pontban szereplő kapcsolódó módosító javaslatról. Aki a kapcsolódó módosító javaslatot támogatja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 2 igen. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 19 nem. A bizottság 19 nem és 2 igen mellett, nem támogatta a módosító javaslatot, nem kapta meg a szavazatok egyharmadát.

Az ajánlástervezet 2-es pontjában dr. Kiss Sándor és képviselőtársa indítványáról kérdezem a kormány álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Korábban volt egy olyan módosító javaslat, amely a hivatalos személyt szerepeltette volna a minősített esetek között, hogy az ebben történő elkövetés az minősített körülményként jelenjen meg. Ez most egy szűkített körre vonatkozóan tartalmazza ezt a kitételeket. Én ezt nem tudom értelmezni, nem tudja támogatni az előterjesztő. Egy példát hadd mondjak. A lopás bűncselekménye tekintetében sem minősítő körülmény, hogy valaki polgármesterként vagy országgyűlési képviselőként, vagy nem tudom én milyen hivatalos személyként követi el, hogyha nagyon akarom ezt, uzsora-bűncselekményt lehet ehhez közelíteni vagy ehhez hasonlítani, mi nem tartjuk indokoltnak, mivel nem a hivatali minőségével függ össze maga a bűncselekménynek az elkövetése, ezért ezt rendszer idegennek tartom a tényállásban, ezért nem támogatja az előterjesztő.

ELNÖK: Köszönöm. Varga László képviselő úré a szó!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Én csak nagyon rövid lennék. Itt az általános vitában, meg aztán a részletes vitában is felmerültek olyan helyzetek, amikor a hivatalos személy, mint minőség igenis egy fontos minősítő körülmény lehetne ebben a kérdésben. Az elmúlt hetekben is volt olyan, hogy valaki polgármesterként követte el, amit elkövetett. Rengeteg olyan kistélepülés van, ahol úgymond az egyetlen – idézőjelben – „hivatalos személy” - mondjuk a körzeti megbízotton vagy a körjegyzőn kívül - a polgármester, ezáltal az ilyen helyzetével visszaélve, ha elköveti ezt a cselekményt, akkor azt hiszem, hogy az mégiscsak egy olyan minősítő körülmény lehetne, amely mindenképpen fontos lenne. Szerintem nagyon sok esetben ez egy olyan elrettentést jelenthetne, amely tényleg visszafogná ezt a kérdést.

Beszéltünk arról, hogy nem támogatták ezt egy korábbi módosító javaslatban, és ha jól emlékszem, a részletes vitában felmerült, hogy egy valamilyen hasonló módosító bejön. Most én sem tartom szerencsésnek, nyilván egy jobb megfogalmazás: a hivatalos személy, ettől függetlenül én támogatni fogom ezt a módosító indítványt, bár nem nagyon tudok én sem olyan példát, főleg a Btk.-ból, hogy pont ez a három lenne kiemelve - egyébként meg miért nem az országgyűlési képviselő, mondjuk, ilyeneket lehetne kérdezni. Én csak azt mondanám, hogy én azzal értenék egyet, hogyha hivatalos személy, tehát az eredeti módosító indítvány lenne, de gondolom, lehet erről majd szavazunk az Országgyűlésben. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)* Akkor még én is csak megerősíteném az érvelést.

Azt látni kell, hogy sajnos több száz olyan település van ma már Magyarországon, ahol az egyetlen vagyonos ember gyakorlatilag a polgármester, és itt igenis történnek visszaélések, nem is egy, most éppen a gadnai polgármester került előzetesbe uzsora-bűncselekmények mellett. Csak megjegyezném, hogy a tiszabői polgármester is előzetesben van, ő ugyan szocpol ügyében, de gyakorlatilag hasonló, és ugyanúgy a polgármesteri tevékenységével összefüggően nyugodtan mondhatom Tarnabodot, ahol ugyancsak ez fog

történni, megtettük a feljelentést, sikerült ebben az ügyben lépniük. Tehát nem egyedi esetről van szó, hanem számos esetről van szó, jó páran már lebuktak, akik polgármesteri minőségükben vagy hivatalos személyi minőségükben élnek vissza a hatalmukkal, a lehetőségükkel. (*Vágó Sebestyén megérkezett.*)

Tehát én ezt nem tartom elégséges indoknak, hogy a lopásnál vagy más bűncselekménynél nem vesszük szigorúbban a hivatalos személyt, szerintem akár ott is szigorúbban lehetne venni, mert ha valaki ilyen tisztséget tölt be, akkor igenis nagyobb a felelőssége. De itt viszont egyértelmű számunkra, hogy a tisztségével visszaélve folytatja ezt a tevékenységét, míg mondjuk éppenséggel egy lopásnál, ha valaki kimegy Bécsbe lopni – egy polgármester, tegyük fel -, az nem függ össze a minőségével, a polgármesteri minőségével. Tehát én arra kérem a kormánypárti képviselőket és mindenkit, hogy gondoljuk át, mert szerintünk ez a módosítás igenis helyénvaló a mai helyzetben is, és mondom, több száz olyan település van, ahol ez lehetséges lehetne, egy ilyen helyzet előállhatna, és szeretnénk, ha nem szaporodnának ezek a települések. Köszönöm.

Kíván-e még valaki hozzászólni. (*Nincs jelzés.*) Amennyiben nem, akkor szavazás következik. Aki a 2. pontban szereplő kapcsolódó módosító javaslatot támogatja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! (*Szavazás.*) 6 igen. Aki nem támogatja? (*Szavazás.*) 16 nem. Tartózkodás ezek szerint nem volt, úgyhogy a bizottság a módosító javaslatot nem támogatta, nem kapta meg a szavazatok egyharmadát.

Az ajánlástervezet 3-as pontjában dr. Kiss Sándor indítványáról kérdezem a kormány álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Szintén volt egy ehhez hasonló módosító javaslat az első körben. A kormány által előterjesztett törvényjavaslatban szereplő enyhítési lehetőség az uzsora hálózatoknak a felderítését szolgálja, ha valaki felfedi ugyan, hogy ő korábban ilyet követett el, de ezzel összefüggésben nagyobb előnyt jelent az, hogy egy uzsora hálózatot sikerül adott esetben felderíteni és leleplezni - ez az ő esetében egy enyhítő körülményként jöhet számításba, ezt a célt szolgálta a törvényjavaslatban szereplő módosítás. Ehhez képest ez a kapcsolódó módosító javaslat a sértettnek okozott vagyoni hátrány megtérítésére helyezi a hangsúlyt, és itt tenné lehetővé a büntetésnél a korlátlan enyhítést.

Álláspontunk szerint egyrésztől más a célja a két javaslatnak, azt gondolom. Kérdéssé teszi ennek az alkalmazhatóságát a kapcsolódó módosító javaslatban szereplő rendelkezésnek, hogy az ügyletek jellegéből fakadóan kérdéses, hogy a visszatérítendő összeg mértékét hogyan lehet megállapítani, melyik időpillanatban történő összeg az, amit figyelembe kell venni az uzsoránál. Előfordulhat az, hogy a sértettek az eljárás minél gyorsabb lezárása érdekében inkább a kisebb összegbe is belemennek, csak záruljon le maga az egész eljárás, illetőleg a kisebb összeg megnevezése érdekében akár nyomást is gyakorolhat rá az elkövető, hogy kisebb összeget mondjon, mint amennyiben eredetileg megállapodtak. És még hozzátenném, hogy ez a fajta tevékeny megbánás kérdéses, hogy valóban kárpótlást tud-e nyújtani a sértettnek, akiről tudjuk, hogy az uzsora-bűncselekmények kapcsán nemcsak az anyagi kár, az anyagi veszteség az, ami számára hátrányos jogkövetkezményt okoz, hanem önmagában az a személyi méltóságát ért sérelem is, ami az uzsora-bűncselekményeknek jelentős mértékben a része, úgyhogy ezek miatt nem tudom támogatni ezt a módosító javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm.

Varga László képviselő úr a szó.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen, nagyon röviden, mert már többször megbeszéltük ezt. Tulajdonképpen tünetnek tartjuk mi az uzsora-bűncselekményt, és igazából a probléma az, hogy a létfenntartáshoz szükséges jövedelmek nincsenek meg bizonyos embereknél, illetve, hogy utána kizsákmányolják őket, és még azt, ami van, azt is elveszik tőlük. Az a lényeg, hogy ez meg kéne ott, hogy legyen, ezért mondtuk azt, hogy ha már korlátlanul enyhíthető a bűncselekmény. Akkor, ha feldob egy másik uzsorázást, vagy mondjuk önmagát dobja föl – most végül is formailag ez is elképzelhető -, akkor, és csak akkor lehessen korlátlanul enyhíthető, ha legalább az eredeti célnak megfelelően a teljes vagyoni hátrány alól mentesítik a sértettet, tehát úgymint fogalmazott államtitkár úr, hogy más a célja. Tehát itt volt egy ilyen – hogy mondjam – célproblémánk ebben a dologban.

Azt hiszem, hogy a részletes vita alapján ez az a módosító, amiről azt gondoltam, hogy legalább körülbelül az optimum, tehát hogy még a kormánynak is jó, egyébként mondjuk még nincsen tárgyalás sem, ami aránytalan költségekkel járhatna, satöbbi. Mert volt egy korábbi módosító, ami az elsőfokú eljárás végéig tette volna ezt lehetővé; jó, azt nem támogatták, és akkor azt gondoltam, hogy talán ez működik, mint egy optimum.

Azt szeretném mondani még egyszer, hogyha van korlátlan enyhíthetőség, akkor legyen teljes mértékben mentesített helyzetben - egy ilyen kitétel -, mert szerintem az még kevesebb akkor, ami az eredeti előterjesztésben benne van, tehát akkor van arra lehetőség, hogy egy uzsorás mentesül minden alól úgy, hogy egyébként a sértett meg nem.

Tehát nekem ez a problémám ezzel az egészszel, szerintem ez egy jó kizáró ok és nagyon-nagyon fontos két történetben. Tehát az elsőfokú eljárás megkezdéséig, ott van egy határ időben; az meg, hogy a teljes mértékben mentesíti, az meg elég egyértelmű, hogy nem lehet ilyen részben megállapodni valakivel, hogy akkor a felét, negyedét; nyilván egy ilyen felderítési eljárás során viszonylag egyértelművé válhat, hogy mennyi a vagyoni hátrány teljes összege. Szerintem ez a módosító így rendben van, úgyhogy én ezt támogatni fogom. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor szavazás következik.

Aki a 3-as pontban szereplő módosító javaslatot támogatja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 6 igen. Aki nem támogatja? 16 nem. Tartózkodás nem volt. A bizottság nem támogatta a módosító javaslatot, nem kapta meg a szavazatok egyharmadát.

Az ajánlástervezet 4-es pontjában Baráth Zsolt és képviselőtársa indítványáról kérdezem a kormány álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja a módosító javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm. Ez az 1-es pontban szereplő módosító javaslatnak a folytatása, erről már egyébként a vitát szerintem lehet, hogy lefolytattuk. De kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor szavazás következik.

Aki a 4-es pontban szereplő kapcsolódó módosító javaslatot támogatja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 6 igen. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 16 nem. Tartózkodás nem volt. A bizottság a kapcsolódó módosító javaslatot nem támogatta, nem kapta meg a szavazatok egyharmadát.

Ezzel az ajánlási pontok végére értünk. Amennyiben nincs több hozzászólás, akkor a napirendi pontot lezárom. Köszönöm államtitkár úrnak a részvételt.

Egyebek

Kérdezem, hogy egyebekben kíván-e valaki bármit közölni a bizottsággal vagy felvetni. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor a bizottsági ülést bezárom, köszönöm szépen a részvételt.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 28 perc)

Sneider Tamás
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Turkovics Istvánné